

Ihmisen yhteys Jumalaan

Avoin koulu Valoa etsiville

Pentti Tuominen

25.10.2015

Luennon agenda:

- Jumala elää ihmisessä sieluna
- Opastajat
- Kaitselmus ja Johdatus
- Rukous
 - Kristinusko
 - Juutalaisuus
 - Islam
 - Buddhalaisuus
 - Hindulaisuus
 - Gnostilaisuus
- Onko rukouksista apua?
- Meditaatio

Jumala elää ihmisessä sieluna

Jumala elää ihmisessä sieluna

- Ihminen on pohjimmaltaan henkinen olento
- Jumala elää ihmisessä ja ihminen elää Jumalassa
- Sielu on lähtöisin Jumalasta

Mikä on sielu?

Mikä on sielu?

– Gnostilainen käsitys



Ihminen

Ihminen koostuu
kolmesta osasta:

Ruumis

Henki

Sielu

Mikä on sielu?

– Gnostilainen käsitys



Ihminen

Ruumis on ihmisten ja kaikkien elollisten ”kulkuväline”.



Ruumis **Henki**

Henki on ruumista elävöittävää energiaa ja ”kulkuvälineen” polttoainetta.

Mikä on sielu?

– Gnostilainen käsitys



Ihminen



Sielu

Ruumis Henki

Sielu on tietoinen
persoonallisuus,
joka muodostaa
ihmisen **tosi-**
olemuksen.

Mistä sielu on tullut?



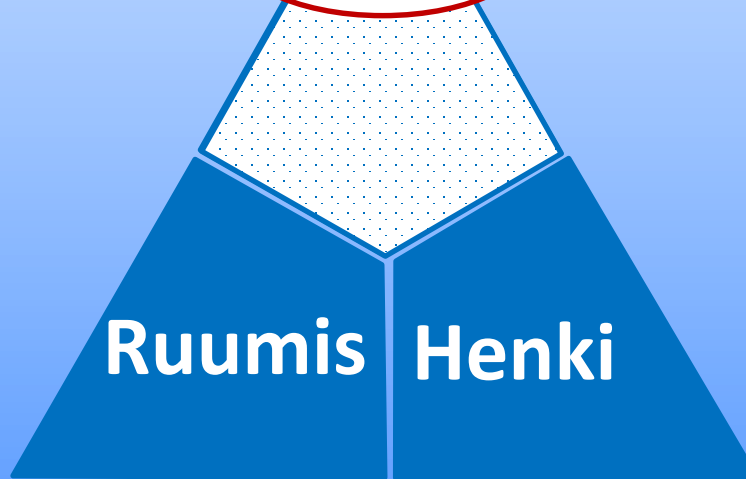
Sielut ovat
lähtöisin **aioneista**
eli Valon
maailmassa
elävistä
kuolemattomista
valo-olennoista

Siksi myös sielu
on kuolematon.





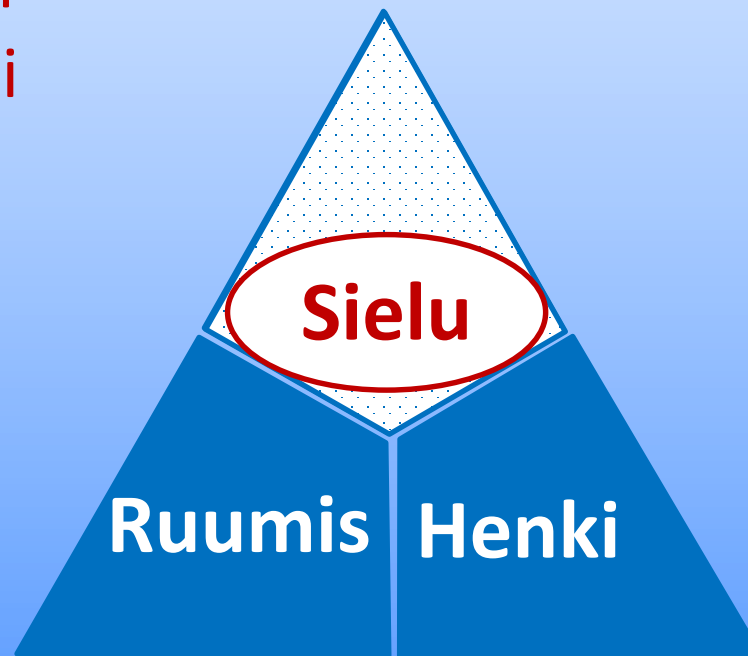
Syntyvään ihmis-
lapseen virtaa Valon
maailmasta sielu.



Valon maailma

Syzygos

Sielun toinen puoli
("taivaallinen
kaksonen" eli
Syzygos)
jää Valon
maailmaan.



Valon maailma

Syzygos

”Taivaallinen kaksonen” (Syzygos) toimii sielun oppaana.

Taivaallisen kaksospuolikkaansa ohjauksessa sielu toimii ihmisen omantunnon äänenä.

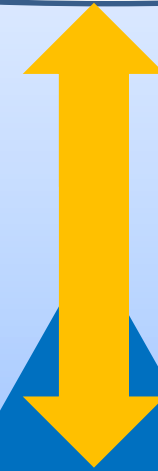
Sielu

Ruumis Henki



Valon maailma

Syzygos



Sielu

Ruumis Henki

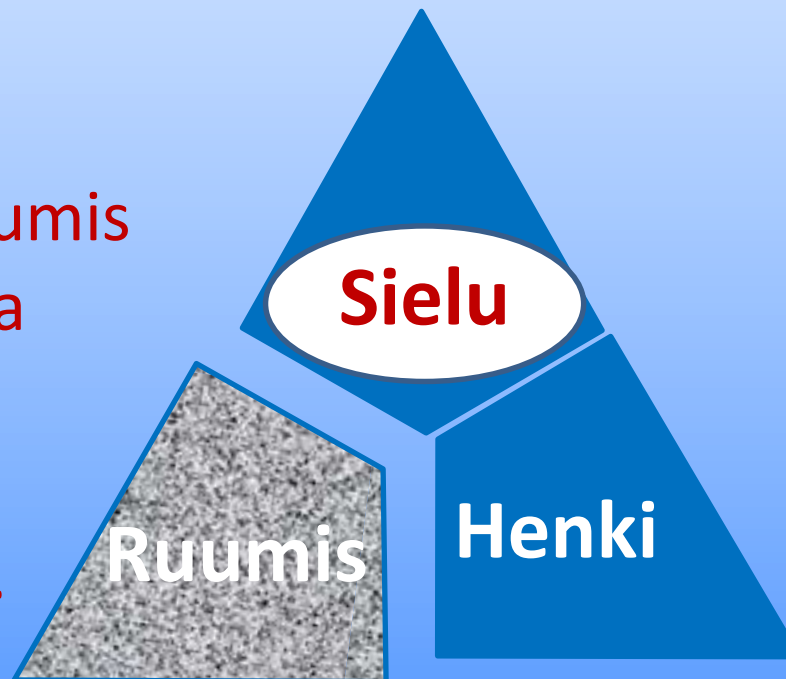
Ihmisen henkisestä kehitystasosta riippuu, kuinka hyvin sielun ja sen taivaallisen kaksospuolikkaan välinen yhteys toimii.

Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

– Gnostilainen käsitys

Kuolemassa
aineellinen ruumis
hajoaa ja palaa
aineen
(mineraalien)
kiertokulkuun.



Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

– Gnostilainen käsitys



Kuoleman jälkeen
henki palaa
takaisin hengen
(energian)
kiertokulkuun.

Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

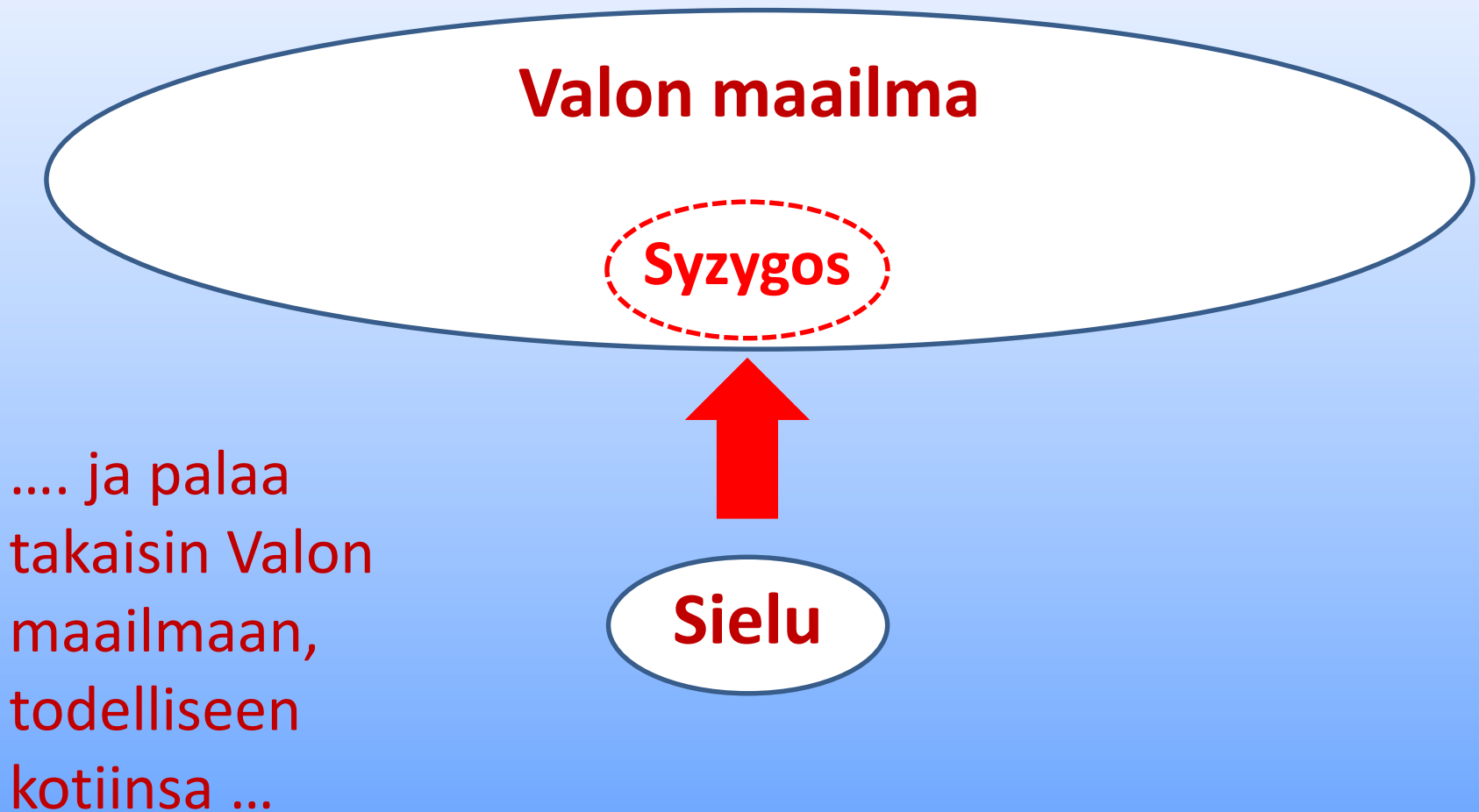
– Gnostilainen käsitys

Kuolemassa sielu
vapautuu aineellisen
ruumiin vankeudesta



Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

– Gnostilainen käsitys



Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

– Gnostilainen käsitys



.... jossa se kohtaa
kaksospuolikkaansa.

Miten sielun käy kuoleman jälkeen?

– Gnostilainen käsitys



Sielu sulautuu kaksospariinsa ja eheytyy aionissa.

Se on nyt yhtä elämänkierrosta kehittyneempi valololento.



Kuolema ei ole loppu, vaan uuden elämän portti.

Aioni voi myöhemmin syntyä uudelleen sieluksi johonkin toiseen ihmishahmoon.

Kun aioni on kylliksi kehittynyt sen ei tarvitse enää jälleensyntyä aineen maailmaan. Se jatkaa kehittymistään Valon maailmassa.

Opastajat

Taivaallinen kaksonen – Opastaja (Kr. Syzygos = kumppani)

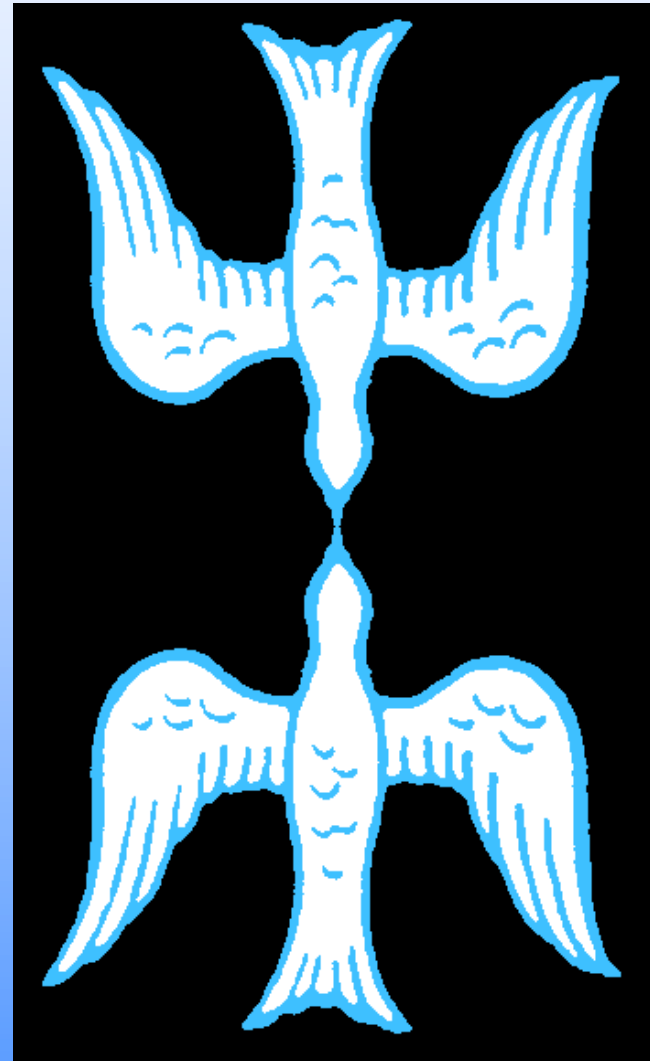


Taivaallinen kaksonen – Opastaja (Kr. Syzygos = kumppani)

- syntymässä ihmislapsi saa sielun Valon maailmasta
- sielun toisen puoli jää valon maailmaan **opastajaksi** ja pitää huolta kaksospuolikkaastaan
- sielulla on siis jatkuva yhteys valon maailmaan

Taivaallinen kaksonen – Opastaja (Kr. Syzygos = kumppani)

Ihmisen henkisestä kehitystasosta riippuu, kuinka hyvin sielun ja sen taivaallisen kaksospuolikkaan välinen yhteys toimii.



Opastajat

- Platon (427–347 eaa.):
 - Jumalat lähettävät hengen jokaisen ihmisen suojaksi.
- Vanha testamentti:
 - *"Jumala lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka luottivat häneen"* (Dan. 3:28)
- Uusi testamentti:
 - *"Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja."* (Matt. 18:10):

Opastajat

- Tuomas Akvinolainen (1225-1274):
 - Sillä hetkellä, kun sielu virtaa syntyvään ihmisruumiiseen, samanaikaisesti taivaassa annetaan tietylle enkelille tehtäväksi pitää huolta tämän ihmisen sielusta ja ruumiista sekä välittää ihmisen rukoukset Jumalalle.
 - Suojelusenkelin tehtävät annetaan taivaallisen arvoasteikon alimmille enkeleille.



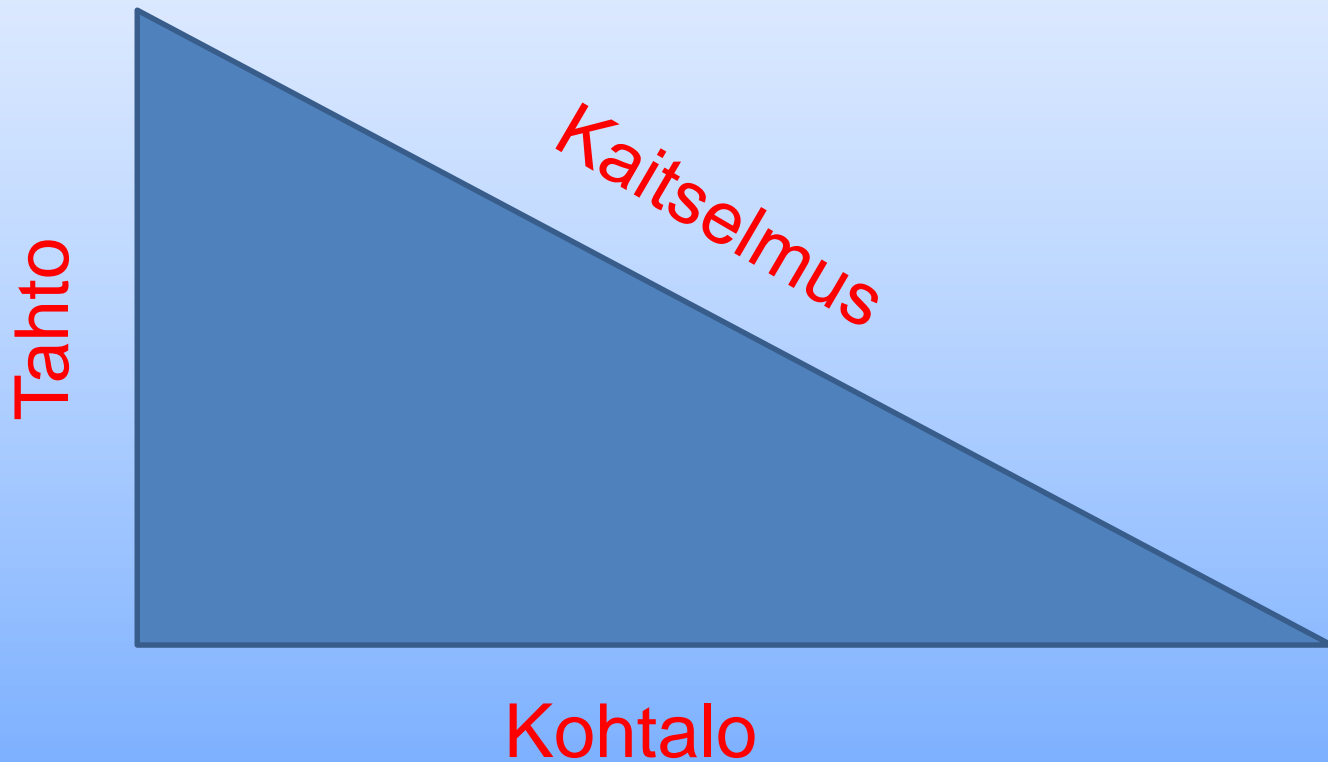
Gnostilaisia käsityksiä opastajista

- Valon maailmassa on olentoja, joilla on halu ja kyky opastaa aineen maailmassa eläviä.
- Profeetta Mani käytti suojelusenkelistään nimityksiä "Jumalallinen kaksonen", "Syzygos" ("Aisapari") tai "Jumalallinen Itseys".
- Meruksen kirja: *"Jokaisella aineen maailmassa elävällä ihmissielulla on valon maailmassa opastaja, henkinen kaksospuolikas, joka alati seuraa opastettavaansa, huolehtii, varoittaa ja antaa apua, tavalla tai toisella."* (Mer. 3:3)

Kaitseimus

Johdatus

Kaitselemus ja Kohtalo



Kaitseimus ja Johdatus

- Stoalaiset (300-luvulla eaa.):
 - "*Logos*" eli rationaalinen jumalallinen voima ohjaa kaikkeutta.
- Kristinusko:
 - Kaitseimus on Jumalan johdatusta ja huolenpitoa luomakunnasta.
- Fatalismi eli kohtalousko:
 - Ihmisen tahto ja toiminta sekä tapahtumat ovat sidottuja ennalta määrättyyn kohtaloon tai jonkin jumalallisen voiman vaikutukseen.

Kaitseimus, Johdatus, Opastajat?

**Onko sinulla omakohtaisia
kokemuksia?**

Rukous

Mitä rukous on?

- useissa uskonnoissa keskeinen hartauden harjoituksen muoto
- kääntymistä Jumalan tai jumaluuksien tai henkiolentojen tai muiden korkeampina pidettyjen voimien puoleen
- ihminen tuntee pääsevänsä henkilökohtaiseen kosketukseen jumaluuden kanssa
- käytetään määrämuotoisia tai vapaasti muotoiltuja lausejaksoja ääneen tai hiljaisesti mielessä
- joskus keskittynyttä ajattelua (meditointia)

Kristilliset rukoukset

- pyyntörukoukset
- esirukoukset
- kiitosrukoukset
- katumusrukoukset

Rukoilutavat vaihtelevat

- katoliset ja ortodoksit tekevät rukoillessaan ristinmerkin
- perinteisesti kristillinen rukoilu tapahtui polvillaan
- joskus sormet ristissä tai kädet yhdessä
- psalmit, virret ja kirkkomusiikki voidaan nähdä myös rukouksena
- kynttilän tai tuohuksen liekki ja savu voidaan nähdään rukouksen symbolina

Martti Luther

- Isä meidän -rukous on tarpeen uskon vahvistamisessa ja kehittämisessä.
- Jumalaa on aina huudettava avuksi.
- Rukoilemisen arvo on siinä, että Jumala on kehottanut ihmisiä rukoilemaan.
- Ei pitäisi rukoilla välinpitämättömästi eikä ilman luottamusta.

Kristillinen mystiikka

Ihmisen uskonnollisuuden syveneminen rukouksissa:

- 1) Aluksi itsekästä, ihminen pyytää itselleen jotakin hyvänä pitämäänsä asiaa.
- 2) Kehittyneempi vaihe on mietiskelevä eli kontemplatiivinen rukous.
- 3) Ylimpänä kehitysvaiheena on epäitsekäs rukous ja sanaton rukous.

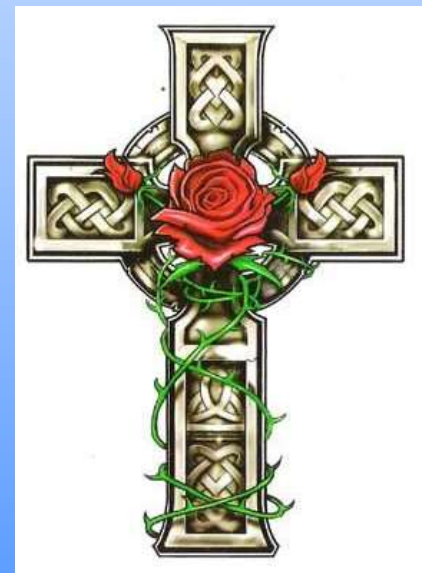
Kristillinen mystiikka

Rukoilu voi olla mystinen kokemus:

- puhdistautuminen (lat. purgatio),
- valaistuminen (lat. illuminaatio)
- Jumalaan yhtyminen (lat. unio)

Mystical Union:

- syvä uskonnollinen kokemus
- meditaatio
- "Jumalassa rukoileminen"
- "Jumalaan uppoaminen"



Juutalaisuus

Juutalaisten tulisi rukoilla kolme kertaa päivässä:

- aamurukous
- iltapäivärukous
- iltarukous

Rukoussuunta on Jerusalemia kohti.

Rukouksen osat koostuvat psalmeista, talmudin kappaleista sekä kuolleiden muistoksi luettavista rukouksista.



Islam

Rukoushetkiä on vuorokaudessa viisi:

- Aamunkoiton rukous
- Keskipäivän rukous
- Iltapäivän rukous
- Auringonlaskun rukous
- Iltarukous



Imaami kutsuu rukouksiin moskeijan minareetista rukouskutsua resitoiden.

Rukoussuunta on Mekkaa kohti.

Buddhalaisuus

- rukoilun tarkoituksena on valaistuminen ja kärsimyksestä vapautuminen
- rukousta ei osoiteta millekään jumaluudelle
- rukoilutavat vaihtelevat eri suuntauksissa
 - Mahayana-buddhalaisuus: kotona tai temppelissä
 - Zen-buddhalaisuus: vain hiljentyminen
 - Theravada-buddhalaisuus: rukoilu ei välttämätöntä
 - Tiibetin buddhalaisuus: rukousmyllyt
 - Japanilainen Nichiren-buddhalaisuus: resitoidaan Lotus-sutran säkeitä



Hindulaisuus

- useimmat hinduista rukoilevat kerran päivässä
- mantran lausuminen
- myös jooga ja meditointi ovat tapa kohdistaa rukous jumalille
- rukous kohdistetaan universaalia sielua ilmentäville eri jumaluuksille



Hindulainen Puja

Rukousseremonia koostuu kolmesta osasta:

- jumalan kuvan näkeminen
- lahjojen (kukkien ja ruoan) uhraaminen jumalalle
- pyhitetyn ruoan saaminen ja nauttiminen



Rukousnauha

Käytetään eri uskonnoissa rukousten tai mantrojen lausumisen määrän laskemiseen:

- roomalaiskatoliset ja ortodoksikristityt
- islam
- sikhit
- buddhalaiset
- hindut
- Bahá'í



Solmujen tai helmien määrä vaihtelee.

Gnostilaisuus

- rukous käsitetään keskittyneeksi ajatukseksi, jonka aikana ihminen on tietoisesti ja intensiivisesti yhteydessä Jumalaan
- rukous on ihmistä varten, ei Jumalaa
- gnostilaiset jakavat rukoukset neljään kategoriaan:
 - pyyntörukoukset
 - esirukoukset
 - kiitosrukoukset
 - katumus- eli uudistumisrukoukset
- rukousajoilla tai –tavoilla ei ole merkitystä

Onko rukouksista apua?

Onko rukouksista apua?

- USA:ssa tehtiin 2005 Tutkimus esirukouksen tehosta (1802 potilasta), kolme vertailuryhmää:
 1. ryhmässä olleiden puolesta rukoiltiin, mutta potilaat **eivät tienneet** sitä
 2. ryhmässä olleiden puolesta ei rukoiltu, mutta potilaat **eivät tienneet** sitä
 3. ryhmässä olleiden puolesta rukoiltiin ja **potilaat tiesivät sen**
- Esirukoilijoita pyydettiin liittämään rukoukseensa sanat *”menestyksenkäs leikkaus ja nopea parantumisen ilman komplikaatioita”*.

Onko rukouksista apua?

- Kokeen tulokset julkaistiin American Heart Journal -aikakauskirjassa huhtikuussa 2006
- Paranemistuloksissa **ei havaittu minkäänlaista eroa ryhmissä yksi ja kaksi olleiden potilaiden välillä** (rukoiltiinpa heidän puolestaan tai ei)
- Kolmannessa ryhmässä olleilla (niillä, jotka tiesivät olleensa esirukousten kohteena) oli tilastollisesti merkittävästi **enemmän komplikaatioita** (59 %) kuin niillä, jotka eivät tienneet olivatko rukouksen kohteena vai ei (52 %) !!

Rukouksemme voivat raueta tyhjiin, jos ...

1. ne eivät ole Jumalan tahdon mukaisia
2. ne on suunniteltu täyttämään sisäisiä himoja, haaveita tai unelmia
3. emme osoita minkäänlaista kiinnostusta tehdä itse asian eteen mitään
4. haudomme sydämessä kaunaa toisia kohtaan
5. ajattelemme, ettei niihin kuitenkaan vastata
6. yritämme itse määritellä, kuinka Jumalan tulee vastata

Suomen Gallupin tutkimus 1998

- 56 % suomalaisista uskoi, että Jumala kuulee kaikki vilpittömät rukoukset
- 19 % oli sitä mieltä, että rukoileminen on täysin turhaa
- 73 % rukoilee ainakin joskus
- 24 % rukoilee päivittäin
- 49 % rukoilee sitä harvemmin tai tilapäisesti
- 27 % ei ole viime vuosina rukoillut lainkaan
- tutkimuksesta haastateltiin yli 1200 suomalaista

Onko rukouksista apua?

Mitä mieltä sinä olet?

Meditaatio

- menetelmiä, joilla ihminen pyrkii saavuttamaan erilaisia tietoisuuden tiloja
- menetelmiä, joilla ihminen kehittää sisäänpäin kääntyneen itsetarkkailun muodossa omaa mieltään



Meditaatio

Maallisella tasolla meditaatiota harjoitetaan

- mielenvirkistykseen, ilon ja rentoutumisen saavuttamiseksi
- sisäisen energian tai elämänvoiman vahvistamiseksi
- myötätunnon, rakkauden, kärsivällisyyden ja anteeksiantamisen kehittämiseksi
- esim. *Mindfulness*

Henkiselä tasolla meditointia voidaan harjoittaa

- kärsimyksestä vapautumiseksi
- eksistentiaalisten kysymysten ratkaisemiseksi
- rukousmeditaationa

Meditaatio

Meditaatio perustuu ajattelun keskittämiseen johonkin yksittäiseen kohteeseen, joka voi olla hengitys, mantra, esine tai visualisoitu mielikuva.



Meditaatioasentoja on monia:

- lootusasento tai puolilootusasento
- tuolilla istuen
- maaten
- kävellessä

Meditaatio

Tietoinen mielen keskittyminen johtaa siihen, että ei tavoitella mitään erityistä, eikä takerruta ajatuksiin tai tunteisiin, vaan annetaan niiden ilmestyä ja kadota vapaasti.

Meditaation seurauksena koetaan tyyneyttä ja rentoutta.

Meditaation päämääränä on kyetä ylläpitämään jatkuvasti tyyni mielen tila, joka tuottaa itselle hyvinvointia ja onnellisuutta kaikissa elämänvaiheissa, tilanteissa tai aktiviteeteissa.

Kristillinen meditaatio

Kun buddhalaisessa meditaatiossa tavoitteena on olla tyhjiydessä, niin kristillisessä meditaatiossa tyhjiyden jälkeen odotetaan vielä jotain parempaa olotilaa.

Kristillinen meditaatio on sanallinen tai sanaton rukous, joka viedään vielä syvemmälle sisimpään.

Sen huipentuma on kontemplaatio, jossa ihminen on ajatuksistaan ja tuntemuksistaan vapaa ja ainoastaan Jumala toimii ihmisen sisimmässä.

Mielen tyhjennyttyä tyhjän sisimmän katsotaan täyttyvän Jumalan armosta ja läsnäolosta.

Kristillinen meditaatio

Kuten buddhalaisessa meditaatiossa käytetään pyhiä tekstejä, niin myös kristillisessä meditaatiossa voi olla mukana raamatuntekstejä.

Yhdessä meditoiminen koetaan usein voimakkaampana kuin yksin meditointi.



Kristillinen meditaatio

Martti Luther kehitti **katekismusmeditaation**.

Ortodoksinen **hesykastinen** perinne:

- hiljaisuus, vaikeneminen, sisäisen rauhan etsiminen ja sydämen rukous.

Kristillisten sääntökuntien rukousmietiskely:

- Benediktiinit: **raamattumeditaatio**
- Jesuiitat: ignatiaaninen meditaatio eli **hiljaisuuden retriitti** – mielikuvat ja reflektio

Nykyiset kristilliset meditaatiopiirit:

- Mantrana usein ***maranata*** ("Herra, tule!")

Rukouksen ja meditaation vaikutus aivoihin

Amerikkalainen neuroteologi Andrew Newberg on tutkinut fransiskaaninunnien ja buddhalaisten munkkien aivojen toimintaa syvän rukouksen tai meditaation aikana PET-laitteella:

- rukouksen aikana nunnien **otsalohkot aktivoituivat**, mutta **päälakilohkon toiminta vaimeni**
- samanlaisia aivotoiminnan muutoksia oli myös buddhalaisilla meditoijilla
- nunnilla aktivoitui **kielellinen alue** aivoista, kun taas buddhalaisilla aktivoitui **visuaalinen alue**

**Mikä on rukouksen
ja meditaation ero?**

www.gnosis.fi